

SORUŞTURMA GRUBUNDA GÖREV YAPAN İL EĞİTİM DENETMENLERİNİN SÜREÇ İÇİNDE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR*

Nurhayat ÇELEBİ¹

Müzeyyen ÖVÜR²

Filiz ERAVCI³

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, İstanbul'da görev yapan soruşturma grubundaki il eğitim denetmenlerinin disiplin soruşturmalarında karşılaştıkları sorunların neler olduğunun incelenmesidir. Araştırma, içerik analiz yönteminin benimsendiği nitel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu, İstanbul İl Eğitim Denetmenleri Başkanlığına bağlı 77 soruşturma grubunda, ikili olarak görev yapan 154 il eğitim denetmeninden gönüllü olarak katılım sağlayan 27 il eğitim denetmeni oluşturmaktadır. Araştırmada, Özmen ve Şahin (2010) tarafından hazırlanan, 9 maddelik açık uçlu sorulardan oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır. Toplanan veriler, içerik analizi yapılarak değerlendirilmiştir. Verilerin sunulmasında konu alanlarına göre frekans sayısı dikkate alınarak sıralama yapılmış ve il eğitim denetmenlerinin çarpıcı olan görüşleri detaylı bir biçimde verilmiştir. Sonuç olarak görevlendirme emirlerinde konuların açık ve net olarak belirtilmemesi ve bilgi-belge eksiklikleri nedeni ile il eğitim denetmenleri sıkıntılar yaşamaktadır. Soruşturmanın yürütülmesi aşamasında, şikâyetçilerin kendilerini gizlemeleri ve yanlış adres, isim ve telefon vermeleri, iddiaların genel anlamda duyuma dayanması, bilgi ve belgelerle desteklenmemesi, işlerin kalitesini düşürmektedir. Birçok konuda mevzuatın birbiriyle çelişmesi; denetmenler arasında görüş farklılıklarının olması; uygulamada birlik sağlanmaması, karşılaşılan önemli sorunlar olarak görülmüştür.

Anahtar kelimeler: İl Eğitim Denetmeni, Soruşturma, Mevzuat.

*Bu araştırma, 18-20 Haziran 2014 tarihinde, İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesinde gerçekleştirilen 6.Uluslararası Katılımlı Eğitim Denetimi Kongresi sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1.Prof. Dr. Karabük Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Başkanı nurcelebi@karabuk.edu.tr

2. İstanbul İl Eğitim Denetmeni (Maarif Müfettişi) muzeyyendonmez@yahoo.com

3.Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Öğrencisi, Beşiktaş Anadolu Lisesi, Kimya Öğretmeni filizeravci@hotmail.com

**THE PROBLEMS FACED BY PROVINCIAL EDUCATIONAL
SUPERVISORS WORKING IN THE INVESTIGATION GROUP
DURING THE PROCESS**

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine the problems faced by provincial educational supervisors, who are working in the investigation group in Istanbul, during the process of disciplinary investigations. The study was conducted as a qualitative study using descriptive survey model. Among 154 provincial educational supervisors that worked in couples in 77 investigation groups under Istanbul Provincial Educational supervisors Directorate, 27 provincial educational supervisors volunteered in the study constituting the study group. Data collection tool developed by Özmen and Şahin (2010) consisting of 9 open-ended questions was used in the study. The data collected was evaluated using content analysis. The presented data was ordered based on the frequencies in subject fields and the outstanding views of the provincial educational supervisors were offered in detail. The findings demonstrated that problems were encountered during the conduction of the inspections due to the vagueness of the assignment orders and lack of information and documentation. It was determined that during the implementation of the investigation, the anonymity of the complainants providing false names, addresses and phone numbers; complaints mostly being based on hearsay, not substantiated by information and documentation, decreased the quality of work done. The most significant issues confronted by the supervisors were conflicting regulations, differences of opinion among supervisors, inconsistency in implementation due to issues pertaining to regulations.

Keywords: Provincial educational supervisor, discipline, investigation, regulations.

1. Giriş

Her örgüt, belirli bir takım ihtiyaçları karşılamak için kurulur. Örgütlerin varlıklarını sürdürebilmeleri; öncelikle kuruluş amaçlarına ulaşma derecesi olmak üzere, etkili ve verimli olarak çalışabilmelerine, aynı zamanda sürekli değişen çevreye uyum sağlayacak yapıları kurma becerilerine bağlıdır. Bu nedenle örgütlerin amaçlarını gerçekleştirip gerçekleştirmediğinin belirlenmesi gerekmektedir. Her sistemin temel öğeleri; girdi, işleme ve çıktı alt sistemleridir. Bu alt sistemlerin uyumlu çalışması ve

amaçlara ulaşma derecelerini sağlayacak kontrol- geri besleme veya denetim alt sistemi bulunur (Arabacı, 1999: 546). Eğitim alt sisteminin, devlet sisteminin varlığının sürdürülmesinde stratejik bir öneme sahip olduğu söylenebilir. Eğitimin alt sistemleri ise, eğitimin amaçlarının gerçekleştirilmesine katkı sağlayan, birer araç konumundadır. Bu nedenle eğitim alt sistemleri, kendi amaçlarının gerçekleşmesi yönünde eylemlerde bulunarak eğitimin amaçlarının gerçekleşmesine katkıda bulunurlar (Gökçe, 1994: 73-78). Eğitim sistemi için hayati bir önem taşıyan denetim sistemi, yapısal sorunları çözümlenebildiği ve bu sorunları en aza indirgenebildiği ölçüde etkili ve verimli olabilir. Örgütlerin amacı, sadece çalışanların performansını ve üretimi arttırmak değil, aynı zamanda iç müşteri olarak kabul edilen çalışanların da iş doyumunu sağlamaktır (Kayıkçı, 2005: 508).

Tüm örgütlerde olduğu gibi eğitim örgütlerinde de, verilen eğitim hizmetinin amacına ulaşma derecesinin belirlenmesi, uygulanacak etkinliklerin geliştirilmesi, çağdaş gelişmelerin eğitim sürecine aktarılması ve verilen eğitimin kalitesinin artırılması için değerlendirme süreci büyük bir öneme sahiptir. Değerlendirme sürecinde en önemli görev eğitim denetmenlerine, okul yöneticilerine ve öğretmenlere düşmektedir. Bunun nedeni, aşırı merkeziyetçi eğitim sisteminin bir örneği olan Türk eğitim sisteminde eğitim hizmetleri merkezden yapılmaktadır ve bu süreçte eğitim paydaşlarının görüşlerinin katkısı azdır. Bu durum, eğitim paydaşlarının eğitim-öğretim ile ilgili görüş ve önerilerini, saptadıkları eksiklikleri ve eğitimi geliştirici uygulamalarını merkez örgütüne sıklıkla ve zamanında iletmelerini güçleştirmektedir (Oğuz, Yılmaz ve Taşdan, 2007: 40).

1.1. Teftişin Tanımı ve Yasal Dayanakları

Taymaz (1997: 2) teftişi; “bütün devlet dairelerindeki görevlilerin kanun ve nizamname hükümlerine göre, vazifelerini hakkıyla ifa edip etmediklerini, aykırı hareket ederek memuriyet vazifelerini yerine getirmede ihmal ve dikkatsizlik gösterip göstermediklerini, suiistimal yapıp yapmadıklarını tespit ederek, haklarında gereken yasal işlemlerin yürütülmesi için devlet dairelerinin teşkilat kanunlarına göre tayin edilmiş müfettişler, murakıplar veya bu işle görevlendirilmiş memurlar vasıtası ile yapılan murakabe” şeklinde tanımlamaktadır. Bu tanım, klasik bir denetim anlayışını simgelemekte, tamamıyla memurun kendisine verilen görevleri

yerine getirip getirmediğinin denetlenmesini ifade etmektedir. Aynı zamanda Harris (1963) eğitim denetiminin öğretmenlerin mesleki gelişiminin teşvik edilmesi, eğitimin amaçlarının gerçekleşip gerçekleşmediğinin belirlenmesi ve yeniden düzenlenmesi, öğretim yöntemlerinin geliştirilmesi ve eğitim sürecinin değerlendirilmesi gibi eylemleri de içerdiğini belirtmiştir. Sergiovanni ve Starratt (1988), teftişin öğrenme ortamını geliştirdiğini, bilimsel yöntem ve tutumları içerdiğini, profesyonelce yapılması gerektiğini, teftiş sonuçlarının değerlendirilmesinde araştırma-geliştirme-problem çözme süreçlerini içerdiğini, teftişin iyi bir biçimde gerçekleşmesi için yaratıcı olmasını, emredici olmaması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu görüşler, çağdaş eğitim denetimi anlayışına uygundur. Eğitim denetmeninin bir rehber olduğu anlayışını yansıtmaktadır.

Anayasamızın 42. Maddesinde: “Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır (Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 1982, Madde: 42).” 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 56 maddesinde de: “Eğitim ve öğretim hizmetinin, bu kanun hükümlerine göre Devlet adına yürütülmesinden, gözetim ve denetiminden Milli Eğitim Bakanlığı sorumludur (Milli Eğitim Temel Kanunu, 1973, Madde: 56)” denilmektedir. Bu anlayış çerçevesinde gözetim ve denetimin devlet güvencesinde ve Milli Eğitim Bakanlığına bağlı birimler tarafından yapılması öngörülmektedir.

14 Eylül 2011 Tarihli Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 652 sayılı “Millî Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” ile Milli Eğitim Bakanlığının merkez üst yönetimi yeniden yapılandırılmış, teftiş ve rehberlik hizmetlerinin yapısında değişiklik yapılmıştır. Kararname öncesinde İlköğretim Müfettişliği unvanı yerini 2010 yılında çıkarılan 5984 Sayılı Kanunla “Eğitim Müfettişliği” unvanına bırakmışsa da, 652 sayılı KHK ile Eğitim Müfettişi unvanı kaldırılıp, yerine “İl Eğitim Denetmeni” unvanı getirilmiştir (Millî Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 2011, Madde: 44, Geçici Madde: 3).

652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’de il eğitim denetmenlerinin görevi “il eğitim denetmenleri ve denetmen yardımcıları, ildeki her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumları ile il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerinin rehberlik, işbaşında yetiştirme, denetim, değerlendirme, inceleme, araştırma ve soruşturma hizmetlerini

yürütür” şeklinde belirlenmiş ve denetimdeki sorumluluğun büyük bir kısmı il eğitim denetmenlerine verilmiştir (Millî Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 2011, Madde 41). Her ne kadar 652 Sayılı Kararname ile denetim sisteminde büyük değişiklikler yapılmış olsa da, kararname sonrası bir yönetmelik ve yönerge düzenlemesi yapılmadığından sistem eski mevzuat çerçevesinde yürütülmeye çalışılmıştır.

Ayrıca il eğitim denetmenlerinin soruşturma görevi Eğitim Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği 54. Maddesinde ayrıntılı bir şekilde belirtilmiş; müfettiş ve müfettiş yardımcılarının görev alanları oldukça genişletilmiştir. Yönetmelik değerlendirildiğinde 652 sayılı kanun hükmünde kararname öncesinde eğitim müfettişleri yönetmeliğinde hariç tutulan birçok görev daha sonrasında il eğitim denetmenlerine devredilmiştir (Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği, 2011, Madde: 54). Durum böyle iken Milli eğitim Bakanlığının denetmen alımının olmaması, mevzuat düzenlemeleri yapılmaması gibi nedenler yüzünden il eğitim denetmenleri büyük bir iş yükünün altında kalmışlardır. Bu nedenle rehberlik, denetim ve soruşturma işleri artmış, nitelik ise nicelik artışına uyum sağlayamamıştır. Özellikle İstanbul ilinde büyük bir denetmen açığı olması, il eğitim denetmenlerinin soruşturma görevlerinin diğer görevlerinin önüne geçmesine neden olmuştur. Rehberlik ve denetimden sorumlu il eğitim denetmenleri de soruşturma grubunda görev yapan meslektaşları gibi soruşturmaya ağırlık vermek zorunda kalmışlardır.

Yapılan değişiklikler bu düzenleme ile sınırlı kalmayıp; Millî Eğitim Temel Kanunu ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılmıştır. Millî Eğitim Temel Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair 6528 Sayılı Kanun 14.03.2014 tarih ve 28941 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanundaki 17. Madde değerlendirildiğinde 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 17’nci maddesi değiştirilmiştir. Yapılan değişikliklerden birinin; Bakanlık teşkilatı ve personeli ile Bakanlığın denetimi altındaki her türlü kuruluşun faaliyet ve işlemlerine ilişkin olarak, usulsüzlükleri önleyici, eğitici ve rehberlik yaklaşımı ön plana çıkmaktadır. Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde denetim, inceleme ve soruşturma iş ve işlemleri Maarif Müfettişleri aracılığıyla yapılmasının uygun olduğu belirtilmektedir. Diğer bir değişikliğin ise; her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumları ile il ve

ilçe Millî Eğitim müdürlüklerinin rehberlik, işbaşında yetiştirme, denetim, değerlendirme, inceleme, araştırma ve soruşturma hizmetlerini Maarif Müfettişleri aracılığıyla yürütülmesi esas olarak kabul edilmiştir.

Görüldüğü gibi il eğitim denetmeninin görev alanlarından birisi de soruşturmadır. Eroğlu (1985), soruşturmayı, iş görenin görevlerinden doğan veya görevin yapılması esnasında meydana gelen ve suç sayılan eylemlerin bütün boyutlarıyla ortaya çıkarılması ve bu suçlara karşılık gelen cezaların verilmesi süreci olarak tanımlamaktadır. Soruşturmada, kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesine engel olan, uyulması zorunlu hususlar dışına taşan ve yasaklanmış bulunan fiil ve hallerinin incelenerek ortaya çıkarılması amaçlanmakla birlikte (Eroğlu, 1985, Akt: Özmen ve Şahin, 2010: 93) işgörenin olumsuz davranışlarına karşı bir farkındalık yaratılmasına da zemin hazırlanmaktadır.

1.2. Teftişte Karşılaşılan Sorunlar

Teftiş, hassas yapısı nedeniyle bir uzmanlık alanı olarak ele alınması ve profesyonel bir yaklaşımla uygulanması gereken bir durumdur. Örgüt verimliliği için doğru uygulandığı takdirde olumlu sonuçlar alınabileceği söylenebilir. Ancak bu konu, içerisinde birçok sorunu da birlikte barındırmaktadır. Ülke genelinde literatür incelendiğinde eğitim denetiminde birçok sıkıntının geçmişten günümüze kadar süregeldiği yapılan çalışmalarda görülmektedir. Örneğin; Taymaz'ın (1995), teftişte karşılaşılan sorunlarla ilgili yaptığı araştırmada, kurumlarda teftişin amaç ve politikasının, hiyerarşideki ve protokoldeki yerinin belirlenmemiş olduğu, teftiş ile ilgili mevzuatın eski, dağınık, bazı durumlarda yetersiz olduğu ve aynı zamanda sık değiştiği, yöntem ve araçların getirilmemiş olduğu ve teftişte politik baskıların bir sorun olduğu belirlenmiştir. Araştırmada, uygulamayla ilgili belirlenen diğer sorunlar ise; teftiş birimlerinin kendi içerisinde ve diğer kurumlar ile aralarında koordinasyon ve işbirliğinin olmaması, yönetimin ve denetlenen personelin teftişe soğuk bakması, işbirliğinden kaçınması ve işbirliğini istememesi, genelde teftişe karşı olumsuz bir imajın olması, alanla ilgili yenilik ve gelişmelerin müfettişlere zamanında ulaştırılamaması, dış denetimlerde özel işletme personelinin olumsuz ve uygunsuz davranışları ve bu durumda uygulanacak yaptırımların sınırlı olması, kullanılan form ve raporların standardize edilmemiş olması ve kılavuzların hazırlanmamış olmasıdır. Ayrıca, müfettişliğin kariyer bir meslek

olarak sayılmaması, statü ve unvan kargaşasının bulunması, müfettiş seçme ve atama kriterlerinin belirsizliği ve mesleki güvencenin yetersiz olması sorunları da araştırma bulguları arasında yer almaktadır. Ayrıca, Babaoğlu'nın (2011) yaptığı çalışmada ise müfettişliğin erkek egemen bir meslek olması, nedeniyle müfettişlerin de kendi içlerinde sorunlar yaşadıklarını ortaya koymuştur. Bilhassa kadın müfettişlerin sayıca az olması, kadın denetçilerin kendi kurumları dışındaki eğitim kurumlarında uzun süre kalmaktan ve iş gereği sık seyahat etmekten dolayı sorun yaşadıkları belirtilmiştir.

Dağlı (2006), yaptığı çalışmada ilköğretim denetmenlerinin algılarına göre eğitim ve yaşam ile ilgili kendilerini en çok zorlayan sorunların ve bu sorunların çözümüne ilişkin önerilerinin neler olduğunu saptamış; denetmenler birinci sırada, sosyo-ekonomik yetersizlikleri; ikinci sırada, ilköğretim denetmenlerinin İl Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı olmasını; üçüncü sırada ise, ilköğretim denetmenlerine verilen soruşturma görevinin yoğunluğunu yaşanan en önemli sorunlar olarak belirtmiştir.

Beyhan (2008) 28 ilde ilköğretim Denetmenleri Başkanlıklarında görevli 412 ilköğretim denetmeni ile yaptığı çalışmada, müfettişlerin soruşturma görevlerini yerine getirirken, isimsiz dilekçelerin ve elektronik postaların işleme konması, yol ve diğer giderlerin sonradan ödenmesi, ismi ve adresi belli olmayan muhbirlerin adres bilgilerine ulaşamaması gibi sorunlarla çok sık karşılaşıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca, kadın müfettişlerin erkek müfettişlere göre, birinci ve beşinci hizmet bölgelerinde çalışan müfettişlerin diğer bölgelerde çalışan müfettişlere göre bu sorunlarla daha sık karşılaştığı belirlenmiştir.

Özmen ve Şahin'in (2010), 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Kahramanmaraş'ta görev yapan ilköğretim müfettişlerinin soruşturma görevlerini yerine getirirken karşılaştıkları sorunları ortaya koyabilmek amacıyla 27 müfettiş ile yapmış oldukları çalışmada, ilköğretim müfettişlerinin soruşturma görev emirlerini alırken, soruşturma olurlarının nitelikli bir şekilde hazırlanmadığı; anlatım bozukluklarıyla birlikte, ihbar ve şikâyet dilekçelerindeki içeriklerin olduğu gibi olurlara yansıtılmadığı ve ilgili kanunlara aykırı olan dilekçelerin işleme konulduğu önemli sorunlar olarak ifade edilmiştir. Aynı çalışmada, evrakların incelenmesi, delillerin toplanması ve değerlendirilmesi aşamasında, evrakların çokluğu nedeniyle incelemenin zaman aldığı; ifadesi alınacak şahıslara

ulaşmada güçlükler yaşandığı; soruşturma dosyaları içerisinde evrak ve bilgi eksiklikleri bulunduğu; bilgi, belge ve kayıtlara ulaşmakta zorluklar yaşandığı; görev alanlarının genişliği ve iş yükünün fazlalığından dolayı soruşturmalara yeterli zamanın ayrılamadığı yaşanan sorunlar olarak belirtilmiştir. Ayrıca, mevzuatın eski olması, yargı kararlarıyla çelişmesi, net olamayan ifadelerin kullanılması, çok sık değişmesi ve dağınık olması; ilköğretim müfettişlerinin soruşturmasını yaptıkları insanlarla tekrar karşılaştıklarında iletişim kopukluklarının ve ön yargıların oluşması, nadiren de olsa tehditlerin alınması; aynı soruşturmaya ilgili müfettişler tarafından getirilen tekliflerde yorum farklılıkları yaşanması; rehberlik ve teftiş çalışmalarının yürütülen soruşturmaları aksatması; yol ücretlerinin ve diğer giderlerin zamanında ödenmemesi; soruşturmalara verilen aralar nedeniyle motivasyonun azaltılması araştırmada tespit edilen diğer sorunlardır.

Şahin, Çek ve Zeytin (2011) tarafından yapılan araştırmada müfettişlerin mesleki ve kişisel bakımdan memnuniyetleriyle birlikte, üst yönetimden, çalışma koşullarından, görevin doğasından ve teftişte yaşanan sorunlardan kaynaklı memnuniyetsizliklerinin oldukça fazla olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında, müfettişlerin çoğunluğunun, ücret, statü ve MEB'deki hiyerarşik konumlarına ilişkin memnuniyetsizliğe sahip olduğu ve bu memnuniyetsizliklerin en çok yorgunluk ve mesleki isteksizliğe neden olduğu belirlenmiştir. Göksoy ve Yenipınar (2012) tarafından yapılan araştırmada ise İstanbul ilindeki Rehberlik ve Denetim Bölgesinde görev yapan İl Eğitim Denetmenlerinin; "Rehberlik ve İşbaşında Yetiştirme, Teftiş ve Değerlendirme, İnceleme ve Soruşturma, Araştırma" görevlerini yürütürken SWOT analizi aracılığıyla yapılan araştırmaya göre sahip olduklarına inandıkları bilgi, beceri, deneyimleri ve liderlik yeteneklerinin kendileri için "en güçlü yönleri" olduğunu belirtmektedirler. Diğer taraftan; iş doyumlarının düşük olmasını, denetim etkinliklerinde yeterli titizliğin gösterilmemesini, mesleki etik ilkelere ve müfettişlik davranış normlarına uyulmamasını "en zayıf yönleri" olarak belirtmektedirler. Ayrıca; araştırma sonucunda, İstanbul ilindeki İl Eğitim Denetmenleri, başkanlığın web sitesi ile ARGE grubunun bulunması, yönetici ve öğretmenlerin rehberliğe açık olmaları, şehrin sosyal ve kültürel imkânları ile çok sayıda üniversiteye sahip olmasını "en iyi fırsat" olarak belirtirlerken, "en çok tehdidin" ise ulaşım gücü ve kaza riski taşıdığı, kurum teftiş ve inceleme soruşturma raporlarının bağlayıcılığının olmadığı,

ilköğretim müfettişliğinin yasal düzenlemelerle etkisizleştirildiği ve diğer müfettişlik kurumları ile aralarındaki statü farkı olduğu kanısını taşıdıkları tespit edilmiştir. Araştırmada, eğitim müfettişlerinin mesleki yeterlikler kapsamında hizmetiçi eğitime duydukları ihtiyaca ilişkin görüşleri ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Araştırmada müfettiş yeterlikleri incelenmiş, dört alt boyut üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Bu dört alt boyuttan, müfettişlerin “Ön İnceleme/İnceleme/Soruşturma Yapma” alt boyutundaki yeterlikleri önemseme derecesi en yüksek çıkmıştır. Bunu, “Rehberlik Yapma” ve “Araştırma/Geliştirme” boyutlarına ilişkin yeterlikler takip etmiştir. Müfettişlerin “Teftiş Sürecini Yönetme” alt boyutunun önemsenme düzeyinin ise diğerlerine göre daha az düzeyde olduğu bulunmuştur. Yalçinkaya, Selçuk ve Uslu’nun (2012) yaptığı araştırmada eğitim müfettişlerin yeterliklere ilişkin hizmetiçi eğitim ihtiyaçları incelediğinde “Ön İnceleme/İnceleme/Soruşturma Yapma” alt boyutundaki hizmetiçi eğitim ihtiyacı en yüksek çıkmıştır. Bunu “Rehberlik Yapma” ve “Araştırma/Geliştirme” boyutları izlemiştir. Müfettişler “Teftiş Sürecini Yönetme” alt boyutunda ise diğerlerine göre daha az hizmetiçi eğitim ihtiyacı duyduklarını belirtmişlerdir.

Yukarıdaki araştırma sonuçlarına bakıldığında sorunların birçok noktada aynı olduğu özellikle de soruşturma esnasında yaşanan sıkıntıların birçok katılımcı tarafından tekrarlandığı görülmektedir. Taymaz (1995) tarafından belirlenen araştırma bulguları; mevzuatın, yıllar içinde yapılan değişikliklere rağmen değişmemiş olması ve sorunların çözümünde etkili adımların atılmamış olmasıdır. Araştırma sonuçları kronolojik olarak değerlendirildiğinde, teftiş ile ilgili değişikliklerin sadece şekle hitap ettiği; yapısal çözümlere gidilmediği söylenebilir.

1.3.Soruşturma Süreci

Soruşturma içinde hassas yeterlikleri de bulunduran ve titizlikle yürütülmesi gereken bir süreçtir. Kamu hizmetinde bulunanlar bu hizmetleri gereği gibi yerine getirmek için belli kurallara uymak zorundadırlar. Bu kurallara uymamak karşılığında yaptırım gerektiren bir durumdur. Mevzuatın gerektirdiği düzenlemelere uymayan kişiler hakkında görevlendirilen muhakkikler inceleme yapar ve gerektiğinde yapılan soruşturmalar sonucunda, kusurlu davranışa göre disiplin, idari ve mali teklif önerilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulunca 2006 yılında hazırlanan İnceleme Soruşturma ve Ön İnceleme Rehberinde bakanlığın kurum ve kuruluşlarında görev yapan elemanlar hakkında inceleme ve soruşturma yapılmasını gerektiren fiil ve haller ile eylemler iki kısımda ele alınmıştır:

1. Türk Ceza Kanununda ve ceza hükümlü diğer özel kanunlarda açık olarak suç sayılan hareketler,

2. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125. maddesinde ve 1702, 4357 ve 625 sayılı özel kanunlarda belirlenen, memuriyet ve mesleki yönden yasaklanmış fiil ve haller,

Bu fiil ve haller ile eylemler şunlardır:

Türk Ceza Kanununda veya diğer ceza hükümlü kanunlarda açıkça belirtilen ‘suç’lardan birisi ise; suçun niteliği, suçu işleyen görevsel konumu/statüsü ve suçun görevle ilgisi gibi durumlar dikkate alınarak, kapsam alanları bağlamında 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, 3628 sayılı Mal bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu gibi usul kanunlarına göre gerekli işlemler (inceleme-soruşturma, ön inceleme, soruşturma) başlatılır ve usulünce sonuçlandırılır. Bu işlemler esasta adli/hukukî nitelikli işlemlerdir. Görevle ilgili suçun yetkili merci tarafından öğrenilmesi durumunda; yetkili merciin, 4483 sayılı Kanun uyarınca bizzat yapacakları veya yaptıracakları bir “ön inceleme” sonunda “soruşturma izni verilmesi” ya da “soruşturma izni verilmemesi” yolunda karar alınmasını gerektirmektedir. Adli nitelikteki cezalar ağır ve geniş kapsamlı olup, temel hak ve hürriyetleri, mal ve mülkü, sosyal hayatı; disiplin cezaları ise sadece memurun meslek hayatı ile memuriyet statüsünü etkiler. Memuriyet ve mesleki yönden yasaklı fiil ve hallerin soruşturulması, şekil bakımından yine adli nitelikli eylemlerin soruşturulması işlemlerine benzemekle birlikte, disiplin soruşturmalarında, 4483 sayılı Kanun ve CMK’da belirtilen usul ve hükümlerin uygulanması zorunluluğu bulunmamaktadır. Çünkü; disiplin soruşturmaları, disiplin ve idare hukuku bağlamında 657 sayılı Kanuna, ilgili özel kanunlara ve ilgili yönetmeliklere göre yürütülen soruşturmalardır (MEB, 2006). İl eğitim denetmenleri yukarıda belirtilen soruşturma görevlerini belli aşamalarda gerçekleştirirler:

- Soruşturma Emrinin İncelenmesi
- Disiplin Soruşturmasının Planlanması

- Evrak İnceleme ve Delil Toplama
- İfade Alma
- Bilgi ve Belgelerin Tasnifi
- Sonuç Çıkarma ve Teklifte Bulunma

Tüm bu süreçler muhakkiklerin iyi bir rapor hazırlayabilmeleri için ince ayrıntılar taşırlar. Bu nedenle bu süreçlerin iyi bilinmesi doğru bir sonuç ve teklif getirmek için oldukça önemlidir. Milli Eğitim Bakanlığı düzenlemiş olduğu hizmet-içi eğitimlerle bu görevi üstlenen muhakkikleri yetiştirmek istemektedir. Ancak bu süreci doğru öğrenip uygulayabilmek her zaman kolay olmamaktadır.

3628 ve 4483 sayılı kanunlarda öngörülen suçları işleyen memurlar hakkında genel hükümlere göre değil, söz konusu yasa hükümlerine göre işlem yapılması gerekmektedir. Bu durumun nedeni aşağıdaki nedenlere dayanmaktadır (Aydoğdu, 2001: 2):

- Devlet işlerinin sağlıklı yürütülmesi için memurların gelişigüzel ihbar ve şikâyetlerden korunması ve rahat bir çalışma ortamı içinde bulunması gerekmektedir.
- Devlet işlerinin özel bilgi ve ihtisası gerekli kılması nedeniyle bu işleri yürüten memurların da farklı bir soruşturma işlemine tabi tutulması zorunluluğu doğmaktadır.
- İdari bağımsızlığın sağlanması, devlet otoritesi ve güvenirliliğinin sarsılmaması için memurların olur olmaz ihbar ve şikâyetlerle yargı mercii önüne çıkarılmasının önlenmesi şarttır.

Hak ve hukuk gözetilmeksizin yapılan usulsüz soruşturmalar, kişilerin mağduriyetini artırdıkları gibi kurumlarına olan güvenin zedelenmesine ve suçların tekrarına da neden olabilecektir. Bu nedenle yapılan soruşturmaların sağlıklı yürütülmesinin önündeki engellerin kaldırılması, insan haklarına dayalı bir yönetim anlayışının yerleşmesine de büyük katkı sağlayacaktır.

Çalışanların adalet ve güven algısı çalıştıkları kuruma adanmışlıklarını etkilemektedir (Babaoğlu ve Ertürk, 2013 ve Babaoğlu, 2016c). Denetmenler soruşturma görevlerini yerine getirirken bazı sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Bu sorunların bir kısmı üst yönetim anlayışının sonucu olarak ortaya çıkan ve kısa vadede hemen çözülemeyen sorunlardır. Ancak bazı sorunlar vardır ki bunlar denetmenler ile sürekli iletişim halinde bulunan alt yönetim kadroları tarafından üstesinden gelinebilecek özelliktedir. Özellikle İstanbul il örneğinde olduğu gibi süreç bürokrasisinde oluşan problemler, düzeltilebilecek yanlış uygulamalar ve kişinin kendinden

kaynaklanan sorunlar nedeniyle soruşturma süreci olumsuz etkilenmekte ve verimsiz bir çalışma ortamı oluşmaktadır. Bu nedenle bu sorunların tespitinin yapılarak çözüm sürecine girilmesi; yerine getirilmekte olan bir kamu hizmetinin daha etkin ve etkili olmasını ve bu hizmeti yerine getiren bireylerin motivasyonunun artırılması yönünden önem taşımaktadır.

Bu çalışmanın problemi İstanbul'da görev yapan soruşturma grubundaki il eğitim denetmenlerinin disiplin soruşturmalarında karşılaştıkları sorunların neler olduğu ve bu sorunların çözümüne ilişkin neler yapılabileceğidir. Araştırmmanın ana problemi çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- 1- *Soruşturma Görev Emirlerinin Alınması Aşamasında Karşılaşılan Sorunlar Nelerdir?*
- 2- *Soruşturmaya Hazırlık Aşamasında Karşılaşılan Sorunlar Nelerdir?*
- 3- *Soruşturmanın Yürütülmesi Aşamasında Karşılaşılan Sorunlar Nelerdir?*
- 4- *Soruşturmada İfadelerin Alınması Aşamasında Karşılaşılan Sorunlar Nelerdir?*
- 5- *Soruşturmanın Yürütülmesinde, Delillerin Toplanması ve Değerlendirilmesi Aşamasında Karşılaşılan Sorunlar Nelerdir?*
- 6- *Soruşturmanın Yürütülmesinde Mevzuatı Bilme ve Yorumlamakta Karşılaşılan Sorunlar Nelerdir?*
- 7- *Soruşturmanın Yürütülmesinde Gerçekleşen Eylemler ile Getirilecek Tekliflere İlişkin Sorunlar Nelerdir?*
- 8- *Soruşturulan İnsanlarla Tekrar Karşılaşıldığında Yaşanılan Sorunlar Nelerdir?*
- 9- *Soruşturma Görevlerinin Yerine Getirilmesinde Karşılaşılan Diğer Sorunlar Nelerdir?*

2. Yöntem

Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden olan Olgubilim/ Fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Olgubilim araştırmalarında bir durum veya olayın tüm boyutlarının olduğu gibi derinlemesine incelenmesi amaçlanır. Aynı zamanda bireyin yaşantılarını, algısını, görüş ve düşüncesini ortaya çıkarmayı hedefler (**Yıldırım ve Şimşek, 2011**).

2.1.Çalışma Grubu

Bu araştırmada çalışma grubunu, İstanbul İl Eğitim Denetmenleri Başkanlığına bağlı 77 soruşturma grubunda, ikili olarak görev yapan 154 il eğitim denetmeninden gönüllü olarak katılım sağlayan 27 il eğitim denetmeni oluşturmaktadır. Katılımcıların demografik değişkenleri üzerinde durulmamıştır.

2.2. Veri Toplama Aracı

Araştırma öncesinde uygun yöntemin seçilebilmesi için gerekli literatür araştırması yapılmış ve konuyla ilgili uzmanların görüşleri alınmıştır.

Araştırmada, Özmen ve Şahin (2010) tarafından hazırlanan, 9 maddelik açık uçlu sorulardan oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır. Soruların genel ifadelerden oluşması ve soruşturma adımlarının her alanda benzer olması sebebiyle veri toplama aracının yeniden düzenlenip uyarlanmasına ihtiyaç duyulmamıştır.

Nitel araştırmalarda; nicel araştırmalarda kullanılan iç-dış güvenirlik yerini tutarlık ve teyit edilebilirlik kavramlarına bırakmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Araştırmada iç güvenirliği (tutarlılığı) artırmak amacıyla; önce araştırmacı kendi konumunu (kendisinin de denetmen olma durumu) belirtmiştir. İkinci olarak, veri kaynağı olan bireyler açıkça tanımlanmıştır. Son olarak, tüm süreçler ayrıntılı bir şekilde verilmiştir. Dış güvenirlik (teyit edilebilirlik) için araştırmacının ulaştığı sonuçları ham verilerle karşılaştırmak amacıyla; tüm veri toplama araçları, ham veriler, analiz aşamasında yapılan kodlar ve rapora temel oluşturan algılar, notlar ve yazılar saklanıp; dışarıdan bir uzmanın incelemesine imkân tanınmıştır.

2.3.Verilerin Çözümlemesi

Nitel verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Leedy ve Ormrod'a (2005, s. 142) göre içerik analizi (content analysis), bir konudaki metnin detaylı ve sistematik olarak incelenmesidir. Böylelikle toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaya çalışılmıştır. Veriler çalışmanın amacına göre denetmenlerin disiplin soruşturmaları ile ilgili görüşleri temalara ayrılmış ve gruplandırılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2011) içerik analizdeki temel amacın, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmak olduğunu belirtmektedir. İçerik analizinde, dokümanlardan elde edilen nitel araştırma verilerinin işlenmesi, verilerin kodlanması, temaların bulunması, kodların ve

temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması şeklinde dört aşama bulunmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Sert, Kurtoğlu, Akıncı ve Seferoğlu (2012)'nin yaptığı bir başka tanıma göre ise içerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla kitap, kitap bölümü, mektup, tarihsel dokümanlar, gazete başlıkları ve yazıları gibi bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir tekniktir. Bu çalışmada da, ilk aşamada belirlenen tarama ve seçim ölçütlerine göre kodlamalar yapılarak çeşitli temalar oluşturulmuştur. Eldeki veriler temalara göre gruplandırılmış ve uygun olduğu durumlarda veriler sayısal hale getirilerek sunulmuştur.

3. Bulgu ve Yorumlar

3.1.Soruşturma Görev Emirlerinin Alınması Aşamasında Karşılaşılan Sorunlar

Ankette ilk soru;“*Soruşturma görev emirlerinin alınması aşamasında karşılaşılan sorunlar nelerdir?*” sorusuna verilen cevaplar Tablo 1’de verilmiştir. En yüksek katılım “emirlerde konuların belirlenmemesi” (f=7), “zaman ve süre sıkıntısı var” (f=5), “sorun yok” (f=5), “isimsiz, imzasız dilekçelerin işleme konması”(f=4) ifadeleridir. Beyhan’ın (2008) araştırmasında ise “isimsiz ve kamu yararı taşımayan dilekçeler ve elektronik postalar işleme konmaktadır” bulgusuyla sık karşılaşıldığı ve “denetmen görevlendirmesini ve soruşturma olurunun teklif edecek makamların iddia konularını açıkça belirtmemesi sorun yaratmaktadır” bulgusu ara sıra sıklık derecesiyle tespit edilmiş olup bu çalışma bulgularıyla örtüşmektedir. Aşağıda soruşturma ile ilgili karşılaşılan sorunlar tablo halinde verilmiştir.

Tablo 1.Soruşturma görev emirlerinin alınması aşamasında karşılaşılan sorunlar

Madde	Soruşturma görev emirlerinin alınması aşamasında karşılaşılan sorunlar	Frekans
1.1	Emirlerde konuların belirtilmemesi	7
1.2	Sorun yok	5
1.3	Zaman ve süre sıkıntısı var	5
1.4	İsimsiz, imzasız dilekçelerin işleme konması	4
1.5	Denetmenlerin adreslerine bakılmadan görev verilmesi	3
1.6	Görev emrinin ellerine geç ulaşıyor olması	3

Soruşturma Grubunda Görev Yapan İl Eğitim Denetmenlerinin Süreç İçinde Karşılaştıkları Sorunlar

1.7	Emirlerin eksik gelmesi	3
1.8	Sık ve peş peşe görevlerin gelmesi	2
1.9	Tamamlanmamış dosyalarla ilgili görevlendirmelerin olması	2
1.10	Soruşturma-inceleme sayısının fazlalığı	1
	Toplam	35

Belirtilen sorunlara ilişkin, il eğitim denetmenlerinin bireysel olarak dile getirdikleri ifadelerden bazıları aşağıda yer almaktadır:

“Soruşturmaların üst üste gelmesi zaman açısından sıkıntı yaratmaktadır.”

“İnceleme emirlerine incelenecek hususlar açık olarak verilmiyor.”

“Soruşturma iddialarının yazılmayıp, ekli dosyada belirtilen olarak genel bir ifade ile görevlendirme yapılması...”

“Soruşturma görev emirlerinin ekleri çoğunlukla eksik geliyor. Görev yazısını alırken bütün dosya eklerini inceleyemiyoruz daha sonra sıkıntılar oluşuyor.”

İfadelerden anlaşılacağı üzere il eğitim denetmenleri çoğunlukla soruşturmadaki görevlendirme emirlerindeki eksikliklerinden yakınmaktadırlar. Özellikle konunun açık bir şekilde belirtilmemesi ve emirdeki bilgi belge eksiklikleri hazırlık aşamasını olumsuz etkilemektedir.

3.2.Soruşturmaya Hazırlık Aşamasında Karşılaşılan Sorunlar

“Soruşturmaya hazırlık aşamasında karşılaşılan sorunlar nelerdir?” sorusuna verilen cevaplar Tablo 2’de görülmektedir. İl eğitim denetmenleri; “Görev emrindeki ekler eksik” (f=6). “sorun yok” (f=5) ve “dosyaların yoğun olmasından dolayı zaman sorunu” (f=5) “uzak ilçe ve okullarda ulaşım güçlüğü” (f=4) ve “telefonla aramada yaşanan sorunlar-ulaşılamama” (f=4) sorunlarını ağırlıklı olarak dile getirmişlerdir. Tespit edilen sorunlar, Özmen ve Şahin’in (2010) araştırmasında ulaştığı “şikâyetçi, tanık ve itham edilen şahıslara ulaşılamama, iş yükünün fazlalığından kaynaklanan zaman darlığı, soruşturma dosyasının içeriğindeki evrak ve bilgi eksikliği” sorunlarıyla örtüşmektedir. Aynı zamanda Beyhan’ın (2008) araştırmasında “yanlış adres beyanları ve ulaşım konusunun zorluğu

soruşturmada bilgi ve belge toplamayı güçleştirmektedir” bulgusunun ön plana çıktığı görülmekte ve bu çalışmadaki bulguları desteklemektedir.

Tablo 2. Soruşturmaya hazırlık aşamasında karşılaşılan sorunlar

Madde	Soruşturmaya hazırlık aşamasında karşılaşılan sorunlar	Frekans
2.1	Görev emrindeki eklerin eksikliği	6
2.2	Sorun yok	5
2.3	Dosyaların yoğun olmasından dolayı zaman sorunu	5
2.4	Telefonla aramada yaşanan sorunlar-ulaşılamama	4
2.5	Uzak ilçe ve okullarda ulaşım güçlüğü	4
2.6	İmzası ve ismi olmayan dilekçelerin verilmesi	3
2.7	Çalışma bürosunun olmaması	3
2.8	Mevzuat bilgisinin eksikliği	1
2.9	1702 ve 4357 sayılı kanunun güncel olmaması	1
2.10	Yarım kalan soruşturmaların verilmesi	1
	Toplam	33

Belirtilen sorunlara ilişkin, il eğitim denetmenlerinin bireysel olarak dile getirdikleri ifadelerden bazıları aşağıda yer almaktadır:

“Görev emrindeki ekler eksik verildiğinde ayrıca onları takip etmek durumunda kalabiliyoruz...”

“Dosyaların yoğunluğu hazırlık aşamasında yeterli hazırlık yapılmasını engellemektedir.”

“Zaman darlığı...”

“Bazen iş yükünün fazlalığı ve zaman darlığı soruşturma için iyi bir hazırlık yapılmasına engel olmaktadır.”

“İncelencek konular görevlendirme yazısında ayrıntılı olarak belirtilmediğinden, iddia konularının dilekçe içerisinden soruşturmacılar tarafından belirlenmesi, günlük görevlendirmeler ve iş yoğunluğu nedeniyle incelemeye hazırlık için zaman ayrılamaması...”

Bu ifadelerden de anlaşıldığı gibi, soruşturma ile görevlendirilen il eğitim denetmenleri iş yükü fazlalığı, zaman sorunu ve görevlendirmedeki aksaklıkları dile getirmişlerdir.

Soruşturma Grubunda Görev Yapan İl Eğitim Denetmenlerinin Süreç İçinde Karşılaştıkları Sorunlar

3.3.Soruşturmanın Yürütülmesi Aşamasında Karşılaşılan Sorunlar

“Soruşturmanın yürütülmesi aşamasında karşılaşılan sorunlar nelerdir?” sorusuna verilen cevaplar incelendiğinde en yüksek katılımlı sorun; “Belge eksikliği” dir (f=8). Sonra “Soruşturma sayısının çok olması” (f=6) ve “yanlış adres ve ulaşılamama” (f=5) yer almaktadır. Soruşturma sayısının çok olması, Özmen ve Şahin’in (2010) araştırmasında ulaştığı “iş yükünün fazlalığından dolayı soruşturmalara yeterli zamanın ayrılmaması” sorunuyla benzerlik göstermektedir.

Tablo 3.Soruşturmanın yürütülmesi aşamasında karşılaşılan sorunlar

Madde	Soruşturmanın yürütülmesi aşamasında karşılaşılan sorunlar	Frekans
3.1	Belge eksikliği	8
3.2	Soruşturma sayısının çok olması	6
3.3	Yanlış adres-ulaşılamama	5
3.4	Sorun yok	4
3.5	İddiaların duyuma dayanması	3
3.6	Ulaşımındaki zorluklar	3
3.7	Mekan, oda, bilgisayar sıkıntısı	2
3.8	Şikayet edilen kişinin konudan haberdar olması	2
3.9	Aynı anda birçok makama başvuru	1
3.10	İdarecilerin bu konuda baskı yapması	1
3.11	Şikayetçilerin kendilerini gizlemeleri	1
	Toplam	36

Belirtilen sorunlara ilişkin, il eğitim denetmenlerinin bireysel olarak dile getirdikleri ifadelerden bazıları aşağıda yer almaktadır:

“Soruşturma-inceleme sayısının çok oluşu dolayısıyla, olur alınmasında gecikmelere yol açması...”

“Görev alanlarının genişliği ve iş yükünün fazlalığından dolayı soruşturmalara yeterli zamanın ayrılmaması en önemli sorundur...”

“... İstenilen belgelerin zamanında ve tam olarak gelmemesi...”

Bu ifadeler, genellikle inceleme ve soruşturmanın çok zaman alması sorununu dile getirilmektedir. İş yükünün fazla olması

denetmen sayısının azlığından kaynaklanmaktadır ve denetmenler, bu nedenle gereken zamanı ayıramamaktan yakınmaktadırlar.

3.4.Soruşturmada İfadelerin Alınması Aşamasında Karşılaşılan Sorunlar

Bu tema ile ilgili cevaplar Tablo 4’de verilmiştir. “Soruşturmada ifadelerin alınması aşamasında karşılaşılan sorunlar nelerdir?” sorusuna verilen cevaplarda “davete gelmemeleri” (f=7) ve “ifade vermek istememeleri” (f=7), “şikâyet eden ve edilen kişilerin ifade alınırken konu dışına çıkmaları” (f=7) sorunları yer almıştır. “İfade vermek istememek” bulgusu, Özmen ve Şahin’in (2010) çalışmasındaki “ifade sahiplerinin yaşadığı kaygılardan kaynaklanan olumsuzluklar” bulgusuyla benzerlik göstermektedir. Yine aynı çalışmadaki “davete gelmemeleri” bulgusu ise bu çalışmadaki “ifadesi alınacak şahıslara ulaşamama” bulgusuyla benzerlik göstermektedir.

Tablo 4. Soruşturmada ifadelerin alınması aşamasında karşılaşılan sorunlar

Madde	Soruşturmada ifadelerin alınması aşamasında karşılaşılan sorunlar	Frekans
4.1	Davete gelmeme	7
4.2	İfade vermek istememe	7
4.3	Şikâyet eden ve edilen kişilerin ifade alınırken konu dışına çıkmaları	7
4.4	Sorun yok	4
4.5	İfadenin bir suretinin istenmesi	3
4.6	Bilgi ve belge vermekten imtina etme	2
4.7	Zaman sıkıntısı	2
4.8	Konuları farklı incelemelerin olması (birleştirme suretiyle)	2
4.9	Şikayetden vazgeçme	1
4.10	Velilerin ifadesinin okulda alınması	1
4.11	Bilgisayar olmaması	1
4.12	Nezaket kurallarına uymama	1
	Toplam	38

Aşağıda, il eğitim denetmenlerinin konuyla ilgili görüşlerinden örnekler yer almaktadır:

Soruşturma Grubunda Görev Yapan İl Eğitim Denetmenlerinin Süreç İçinde Karşılaştıkları Sorunlar

“... Davetlerde belirtilen yere gelmeme, her hangi bir nedenle gelemeyeceğini önceden bildirmeme, hiçbir nedeni olmadığı halde ifade vermek istememe ve zorluk çıkarma...”

“Sivil tanıkların ifadeye gelmemesi, personelin arandığında bulunmaması halinde, aynı yere tekrar gitmeye zaman ayrılamamasının süreyi uzatmasına rağmen verilen sürelerin kısıtlı olması...”

“Tanıkların korkularından dolayı ifade vermekte tereddüt etmektedirler.”

Bu ifadelerden anlaşıldığı gibi, soruşturma esnasındaki sorunlara değinmişlerdir. Özellikle kişilerin soruşturmada ifade vermekten kaçınmaları ve bu nedenle zaman kaybının yaşanması çokça dile getirilen sorunlardır.

3.5. Soruşturmanın Yürütülmesinde, Delillerin Toplanması ve Değerlendirilmesi Aşamasında Karşılaşılan Sorunlar

Tablo 5'e göre: “Soruşturmanın yürütülmesinde, delillerin toplanması ve değerlendirilmesi aşamasında karşılaşılan sorunlar nelerdir?” sorusuna verilen en çok 6 frekans ile “Sorun yok” cevabı karşımıza çıkmaktadır. Sorun olarak ise 3 frekans ile “Ulaşım”, “Zaman darlığı”, “Belgelere ulaşamama” ve “Raporların evde yazılmak zorunda kalması” belirtilmiştir.

Tablo 5. Soruşturmanın yürütülmesinde, delillerin toplanması ve değerlendirilmesi aşamasında karşılaşılan sorunlar

Madde	Soruşturmanın yürütülmesinde, delillerin toplanması ve değerlendirilmesi aşamasında karşılaşılan sorunlar	Frekans
5.1	Sorun yok	6
5.2	Somut delil olmaması	3
5.3	Zaman darlığı	3
5.4	Raporların evde yazılmak zorunda kalması	3
5.5	Belgelere ulaşamama	3
5.6	Mevzuatın iyi bilinmemesi	2
5.7	Okul-ilçe yöneticilerinin taraf tutması	2
5.8	Belge ve bilgi saklama	2
5.9	Belgelerin iddialarla ilgisinin olmaması	2
5.10	Belge ve bilginin geç verilmesi	2
5.11	Soruşturmada yeni durumlarla karşılaşılması	1

5.12	Ulaşım	1
	Toplam	30

Bu sorunlara ilişkin ifadelerden bazıları aşağıda verildiği gibidir:

“En büyük sorun zaman darlığıdır.”

“Raporların resmi kurumlarda yazılamayışı, evde, cumartesi veya pazar günlerinde de raporların yazılmak zorunda kalınması...”

“Evrakların çokluğu ve incelemesinin zaman alması...”

Burada il eğitim denetmenleri çoğunlukla soruşturmanın yürütülmesinde sorun olmadığını belirtmişlerse de; zaman sıkıntısı ve iş yükü dile getirilen problemlerden olmuştur. Ayrıca, denetmenlerin soruşturmaların yürütülmesi sürecinde okul-ilçe yöneticilerinin taraf tutmasından rahatsızlık duydukları belirlenmiştir. Denetmenlerin denetim ve soruşturma sürecinde tarafsızlıklarını korumaları gerekmektedir. Babaoğlu (2016a ve 2016b) araştırmasında denetmenlerin mevzuata dayalı tutum sergileme, tarafsız, adaletli, ilkeli ve güvenilir olmak gibi özelliklere sahip olduğunu ve mesleklerini etkili bir şekilde sürdürebilmek için meslektaşlarına bu özelliklere uygun davranmaları yönünde tavsiyelerde bulunduklarını belirlemiştir.

3.6.Soruşturmanın Yürütülmesinde Mevzuatı Bilme ve Yorumlamakta Karşılaşılan Sorunlar

Tablo 6'ya göre “Soruşturmanın yürütülmesinde mevzuatı bilme ve yorumlamakta karşılaşılan sorunlar nelerdir?” sorusuna verilen cevaplarda “işlenen suçla yürürlükteki kanunların disiplin hükümlerinin örtüşmemesi” (f=10) “sık sık değişen mevzuat” (f=4) ve “mevzuata yorum farklılığı yapılması” (f=4) sorunları yer almıştır. Beyhan'ın (2008) araştırmasında da sübuta eren her fiilin tam karşılığının, yasaların cezaı öngören maddelerinde yer almamasının müfettişlerin teklifte bulunmalarını zorlaştırdığı sonucuna ulaşılmış ve bu araştırmanın bulgularını desteklemiştir. Özmen ve Şahin'in (2010) araştırmasında ise “mevzuatın çok sık değişmesi” bulgusu belirgin olarak öne çıkmakta, diğer taraftan “mevzuatın yargı kararlarıyla çelişmesi” bulgusu ikinci sırada yer almaktadır.

**Soruşturma Grubunda Görev Yapan İl Eğitim Denetmenlerinin Süreç
İçinde Karşılaştıkları Sorunlar**

Tablo 6. Soruşturmanın yürütülmesinde mevzuatı bilme ve yorumlamakta karşılaşılan sorunlar

Madde	Soruşturmanın yürütülmesinde mevzuatı bilme ve yorumlamakta karşılaşılan sorunlar	Frekans
6.1	İşlenen suçla, yürürlükteki kanunların disiplin hükümlerinin uyuşmaması	10
6.2	Sık sık değişen mevzuat	4
6.3	Mevzuatın güncel suç veya kabahat sayılan fiillere yeterince yer vermeyişi	4
6.4	Mevzuata yorum farklılığı yapılması	4
6.5	Sorun yok	3
6.6	Mevzuata net olmayan ifadeler olması	1
	Toplam	26

Mevzuatı bilme ve yorumlamaya yönelik dile getirilen görüşlerden bazıları aşağıda yer almaktadır:

“İşlenen suçlarla yürürlükteki kanunların disiplin hükümlerinin örtüşmemesi, her soruşturmacının yoruma dayalı bir şekilde eylemin karşılığını bulmaya çalışması farklı değerlendirmelere neden olmaktadır..”

“Zaman zaman özel kanunda karşılığı olup olmadığı noktasında zorluklar yaşanmaktadır.”

“Zaman zaman iddianın adli yönden, genel suçlar kapsamında mı, yoksa 4483 kapsamında mı olduğu noktasında tereddütler yaşanmaktadır.”

“Mevzuatta güncel suç veya kabahat sayılan fiillere yeterince yer verilmeyişi...”

Bu görüşlerden anlaşıldığı gibi suçun şekli ile kanunda yer alan fiillere verilen cezaların uyuşmaması sorunlara yol açmaktadır. Mevzuatın yeterince anlaşılır ve net olmaması birçok soruna neden olmakta ve bu durum soruşturma sonucunu olumsuz etkileyebilmektedir.

3.7. Soruşturmanın Yürütülmesinde Gerçekleşen Eylemler ile Getirilecek Tekliflere İlişkin Sorunlar

Tablo 7'ye göre; “Soruşturmanın yürütülmesinde gerçekleşen eylemler ile getirilecek tekliflere ilişkin sorunlar?” sorusuna, “eylemlerin karşılığına uygun yaptırım hükümlerinin bulunmaması” (f=9) ve

“disiplin kanunlarının güncellenmemesi” (f=4) cevapları verilmiştir. Beyhan’ın (2008) araştırmasında “eylem ve eylemin mevzuattaki karşılığı arasında isabetli ilişkinin kurulmasında güçlüklerle karşılaşmaktadır” bulgusu bu çalışmadaki bulgularla örtüşmektedir. Özmen ve Şahin’in (2010) araştırmasında ise bu durum “disiplin mevzuatının cezayı öngören maddelerine getirilen tekliflerdeki eşitsizlikler” olarak ifade edilmekte ve bu çalışmadaki bulguları desteklemektedir.

Tablo 7. Soruşturmanın yürütülmesinde gerçekleşen eylemler ile getirilecek tekliflere ilişkin sorunlar

Madde	Soruşturmanın gerçekleşen eylemler tekliflere ilişkin sorunlar	yürütülmesinde ile getirilecek	Frekans
7.1	Eylemlerin karşılığına uygun yaptırımların bulunmaması	9	
7.2	Disiplin kanunlarının güncellenmemesi		4
7.3	Sorun yok		3
7.4	Denetmenlerin farklı yorumları		2
	Toplam		18

Belirtilen sorunlara ilişkin, il eğitim denetmenlerinin bireysel olarak dile getirdikleri ifadelerden bazıları aşağıda yer almaktadır:

“Yürürlükteki disiplin kanunlarının (657 sayılı DMK dışındaki) güncellenmemesi ve birçok maddesinin çalışanların yeni durumlarına uymaması nedeniyle, eylemlerin karşılığına uygun yaptırım hükümlerinin bulunamaması...”

“Zaman zaman özel kanundaki karşılığı ile genel kanundaki karşılığını bulmada zorlanılmaktadır.

“İdari tekliflerde tereddütler yaşanmaktadır.”

“Mevzuatta güncel suç veya kabahat sayılan fiillere yeterince yer verilmeyişi ve herkes tarafından anlaşılabilir olmaması dolayısıyla, kişilere göre farklı yorumlara yol açması...”

Bu görüşlerden anlaşıldığı gibi cezalandırma tekliflerinde mevzuatla ilgili sorunlar vurgulanmıştır.

3.8.Soruşturulan İnsanlarla Tekrar Karşılaşıldığında Yaşanılan Sorunlar

Tablo 8’de “soruşturulan insanlarla tekrar karşılaşıldığında yaşanan sorunlar nelerdir?” sorusuna; il denetmenleri; “tepki ortaya koymaları” (f=9) ve “kişilerin soğuk davranması, küsmesi” (f=7) olarak yanıtlamışlardır. “İletişim kopukluğu” en az karşılaşılan sorunlardan biri olarak karşımıza çıkarken Özmen ve Şahin’in (2010) araştırmasında yüksek bir frekans göstermekte ve bu bulgu en belirgin sorun olarak görülmektedir.

Tablo 8. Soruşturulan insanlarla tekrar karşılaşıldığında yaşanan sorunlar

Madde	Soruşturulan insanlarla tekrar karşılaşıldığında yaşanan sorunlar	Frekans
8.1	Tepki ortaya koymaları	9
8.2	Kişilerin soğuk davranması, küsmesi	7
8.3	İletişim kopukluğu	2
8.4	Sorun yok	2
8.5	Kavgaya sebep olması	1
	Toplam	21

Belirtilen sorunlara ilişkin, il eğitim denetmenlerinin bireysel olarak dile getirdikleri ifadelerden bazıları aşağıda yer almaktadır:

“Daha önceki karşılaşmanızda o kişiye bir yaptırım uygulanmış ise, kişi soğuk davranmaktadır.”

“Kırılğan ve küskün bir tavır gösterilebiliyor...”

“Soruşturulan kişi çok soğuk davranmaktadır.”

“Tepkilerini bir şekilde ortaya koymaktadır.”

“Tehditvari söz/beden dili ile karşılaşma...”

Buradaki ifadelerden anlaşıldığı gibi, soruşturma yürütülen kişinin davranışları ve psikolojisi dile getirilmiştir. Bu kişilerin soruşturma nedeniyle denetmenlere cephe alması en sık görülen davranışlar arasındadır. Konuyla ilgili Kılıç, Aslanargun ve Arseven (2013)’in yaptığı araştırmada da denetmenin soruşturma yaptığı okula denetim için gitmesinin hoş karşılanmadığı ve soruşturma olumsuz bir kavram olduğundan soruşturmayı yapan denetmenlere de olumsuz bakıldığı belirtilmektedir. Yine aynı çalışmada öğretmenlerin denetmenleri algılama sıkıntısı olduğu belirtilmektedir. Öğretmenler cezayı denetmenlerin verdiğini

düşünmekte oysa denetmenler sadece roportörlük görevini yapmaktadır.

3.9.Soruşturma Görevlerinin Yerine Getirilmesinde Karşılaşılan Diğer Sorunlar

Tablo 9'da "Soruşturma görevlerinin yerine getirilmesinde karşılaşılan diğer sorunlar nelerdir?" sorusuna "Soruşturma görevinin çok fazla ve günlük olması" (f=4) "sorun yok" (f=3) ve "denetmenlerin sayısının az olması" (f=2) cevapları verilmiştir. Beyhan'ın (2008) araştırmasında sık görülen "çok sayıda inceleme ve soruşturma görevinin verilmesi ve diğer iş yükünün fazlalığı müfettişte stres ve bıkkınlık yaratmaktadır" bulgusu bu çalışmada ulaşılan bulguları desteklemektedir.

Tablo 9. Soruşturma görevlerinin yerine getirilmesinde karşılaşılan diğer sorunlar

Madde	Soruşturma görevlerinin yerine getirilmesinde karşılaşılan diğer sorunlar	Frekans
9.1	Soruşturma görevinin çok fazla ve uzun zaman alması	4
9.2	Sorun yok	3
9.3	Denetmen sayısının az olması	2
9.4	İş yükünün fazla olması	1
9.5	Teftiş edilemeyen kurumların sayısının fazla olması	1
9.6	İsim-adres-TC no'su olmayan şikayetlerin değerlendirilmeye alınması	1
9.7	Üst kademelerden dosyaya müdahale ettirilmesi çalışmaları	1
9.8	Soruşturmaya ilgili başkalarıyla konuşulması	1
9.9	Raporların inceleme değerlendirme komisyonunca iade edilmesi	1
9.10	Sonuçlardan muhakkiklerin sorumlu tutulması	2
9.11	Soruşturma ve denetim grubuna verilen görevlerin net olarak bilinmemesi	1
9.12	Olumsuz denetmen algısı	1
9.13	Kadın denetmeni "denetmen" olarak değil cinsiyeti ile algılama	1
	Toplam	20

Belirtilen sorunlara ilişkin, il eğitim denetmenlerinin bireysel olarak dile getirdikleri ifadelerden bazıları aşağıda yer almaktadır:

“İnceleme ve soruşturma görevlerinin çok fazla ve günlük verilmesi hukuki açıdan yeterince değerlendirilememesine neden olmaktadır.”

“Sayıya göre iş yoğunluğunun çok fazla olması bir takım sorunlara neden olmaktadır.”

“İnceleme/soruşturma raporlarındaki tekliflerin bağlayıcı olmayıp sadece kanaati yansıtmasına rağmen sonuçlarından yalnız muhakkiklerin sorumlu tutulması...”

İl eğitim denetmenlerinin soruşturma görevlerinin yerine getirilmesinde karşılaşılan genel güçlük olarak soruşturma görevinin ve iş yükünün çok fazla olması, denetmen sayısının azlığı, denetim yapılamayan kurum sayısının çokluğu, bürokratik yazışmalar, görevlerin net olmaması, olumsuz algılamalar gibi konular özellikle vurgulanmıştır. Kılıç, Aslanargun ve Arseven (2013)’in yaptığı araştırmada, denetmenlerin soruşturma görevlerini yerine getirirken soruşturmada bulunan evrak işlerinin denetmenin asıl görevini yapmasına engel olduğu belirtilmektedir. Aynı zamanda soruşturma ve inceleme görevinin prosedürü fazla olduğundan çok vakit aldığı, rehberlik ve denetim faaliyetinin gerektiği gibi yapılamadığı üzerinde durulmaktadır.

4. Sonuç ve Öneriler

Araştırmada elde edilen bulgulara dayalı olarak il denetmenlerinin soruşturma görevlerini yürütürken karşılaştıkları sorunlara ilişkin ulaşılan sonuçlar şu şekilde özetlenebilir:

1. İl eğitim denetmenlerinin soruşturma görev emirlerini alırken, tüm incelemelerde görevlendirmeler inceleme emri ile yapılmakta, bu durumda soruşturma onaylarının denetmenler tarafından istenmesi zaman kaybına neden olmaktadır.
2. Soruşturmanın yürütülmesi aşamasında, şikâyetçiler kendilerini gizlemekte, yanlış adres, isim ve telefon vermektedirler.
3. İddiaların genel anlamda duyuma dayanması, bilgi ve belgelerle desteklenmemesi, iddia konularının hislere dayandırılması ile karşılaşılmaktadır.
4. Şikâyetçi aynı anda birçok makama başvuruda bulunmaktadır.
5. İfadelerin alınması aşamasında, şikâyet eden ve edilen kişiler, ifadeleri alınırken konu dışına çıkmaktadır.

6. Verilen inceleme ve soruşturma görevlerinin sayısı, içeriği ve kapsamı açısından geniş zaman dilimini içermesi yapılan işlerin kalitesini düşürmektedir.
7. Birçok konuda mevzuat birbiriyle çelişmektedir.
8. Denetmenler arasında görüş farklılıkları olmaktadır.
9. Uygulamada mevzuatla ilgili bakanlık görüşlerine fazla ihtiyaç duyulmakta ve bazı görüşlerin yönetmelikle çelişmesinden dolayı uygulamada birlik sağlanmamaktadır. Aynı zamanda bu durumla ilgili etkin ve yetkin kişi/kurum/komisyon bulunmamaktadır.
10. İsimsiz, imzasız şikâyet dilekçeleri de işleme konulmaktadır.
11. Ulaşımdan kaynaklanan aksamaların yanında, denetmenlerin kendilerine ait çalışma odaları bulunmamaktadır.
12. Birleştirme suretiyle yapılan görevlendirmelerde zaman zaman konuları farklı olan incelemeler olmaktadır.
13. İncelenecek konular görevlendirme yazısında ayrıntılı olarak belirtilmediğinden denetmenler dilekçenin tümü ile ilgili sorular sormak zorunda kalmaktadır.
14. Okul müdürü 1702 sayılı kanun, müdür yardımcısı 4357 sayılı kanun, bağımsız anaokulu yöneticisi ise 657 sayılı kanun hükümlerine göre değerlendirilmekte, bu durum eylemlerdeki ceza dengesini bozabilmektedir.

Araştırma sonucunda ulaşılan diğer sonuçlardan hareketle il eğitim denetmenlerinin soruşturma görevlerini yerine getirirken karşılaştıkları sorunları azaltabileceği öngörüsüyle aşağıdaki öneriler dikkate alınırsa problemini hiç olmazsa bir bölümü çözümlenebilir:

1. İhbar ve şikâyet dilekçelerinde suç teşkil eden ve etmeyen unsurlar öncelikle ayrıştırılmalı ve maddeleştirildikten sonra olurlar alınmalıdır.
2. Hafta sonlarında ve diğer zamanlarda ifade alınabilecek uygun ortamlar oluşturulup raporların yazımı için büro temin edilmelidir.
3. Kanunların birleştirilerek çalışma alanına uygun ve tek bir kanun halinde düzenlenmesi sağlanabilir. Böylece farklı uygulama ve yaklaşımları ortadan kaldırılması sağlanmalıdır.
4. Mevzuatın çok sık değişmesi, dağınık olması veya yargı kararlarıyla çelişmesi gibi durumlardan kaynaklanan sorunlar örneklendirilerek raporlaştırılmalıdır. Üst kurumlarla bu raporlar paylaşıp sorunların giderilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.

5. Eğitim çalışanlarına uygun kapsamlı bir disiplin kanunu hazırlanmalıdır.
6. İstanbul ilindeki denetmen sayısı arttırılarak kişi başına düşen iş yükü azaltılmalıdır.
7. Eylem ile eylemin mevzuattaki karşılığı arasında isabetli ilişkinin kurulamaması ve disiplin mevzuatının cezayı öngören maddelerine göre getirilen tekliflerde eşitsizlikler yaşanması nedeniyle ceza mevzuatı gözden geçirilip gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
8. Disiplin mevzuatının cezayı öngören maddelerine göre getirilen tekliflere ilişkin denetmenler arasında yorum farklılıkları yaşanmaması için, mesleki ve hukuki yeterlilikleri geliştirmeyi amaçlayan hizmet içi eğitimlere ve bu alanda denetmenlerin akademik eğitim almalarına önem verilmelidir.
9. Geliştirilecek bir takip sistemiyle soruşturmacının aynı kişiyle karşı karşıya getirilmemesine özen gösterilmelidir.
10. İfadesi alınacak kişilere de ulaşmada yaşanan sıkıntıları azaltmak bakımından valilik, emniyet müdürlüğü, muhtarlık vb. kurumlarla işbirliğine ağırlık verilmelidir.

KAYNAKLAR

- ARABACI, İ.B. (1999). MEB Teftiş Politikaları, *Eğitim Yönetimi Dergisi, Güz Sayısı*, 545.
- AYDOĞDU, M. (2001). Memur Suçları Soruşturma Usulleri ve Sayıştay (Denetçi Yardımcılarına Verilen Kurs Notları) Sayıştay Hizmet-içi Eğitim Yayınları: 11.
- BABAOĞLAN, E. (2016a). Kadın ve Erkek Eğitim Denetmenlerinin Kişisel ve Mesleki Özellikleri, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C: 12, S:2, ss. 757-769.
- BABAOĞLAN, E. (2016b). Kadın Okul Bölgesi Müdürlerinden ve Eğitim Denetmenlerinden Müdürlere Tavsiyeler ve Okulda Önemli Gördükleri Görevler: Nitel bir Araştırma. E. Babaoğlu, E. Kırıl, A. Çilek (Ed.), *Eğitime Dönüş*, e kitap. içinde (s. 115-128). Eyuder Yayınları, Ankara:
- BABAOĞLAN, E. (2016c). The Predictive Power of Organizational Trust to Organizational Commitment in Elementary and High School Teachers, *Anthropologist*, V: 24 I: 1, ss. 83-89.

- BABAOĞLAN, E. (2013). Öğretmenlerin Örgütsel Adalet Algısı ile Örgütsel Adanmışlıkları Arasındaki İlişki, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C: 28, S: 2, 87-101.
- BABAOĞLAN, E. (2011). Birkaç Kadın Denetçiden Biri Olmanın Zorlukları, *Amme İdaresi Dergisi*, C: 44, S: 4, ss. 121-144.
- BEYHAN, A. (2008). *İlköğretim Müfettişlerinin Disiplin Soruşturması Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlar*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- DAĞLI, A. (2006). İlköğretim Denetmenlerinin Eğitim Ve Yaşam İle İlgili Karşılaştıkları Sorunlar ve Bu Sorunların Çözümüne İlişkin Öneriler, *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 6, ss. 1-8.
- GÖKÇE, F. (1994).Eğitimde Denetimin Amaç ve İlkeleri, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, S: 10, ss. 73-78.
- GÖKSOY, S. ve YENİPİNAR, Ş. (2012). İstanbul İlinde Görev Yapan İl Eğitim Denetmenlerinin Denetim Hizmetlerinin Etkililiğine İlişkin Görüşleri, *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, C: 3, S:5, ss. 37-54.
- HARRİS, B.(1963). *Supervisory Behavior in Education*. New Jersey. Prentice Hall Inc.
- KAYIKÇI, K. (2005). Milli Eğitim Bakanlığı Müfettişlerinin Denetim Sisteminin Yapısal Sorunlarına İlişkin Algıları ve İş Doyum Düzeyleri, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, Güz, Sayı 44, ss: 507-527.
- KILIÇ, A., ASLANARGUN, E. ve ARSEVEN, Z. (2013). Eğitim Denetmenlerinin Rehberlik, Denetim, İnceleme ve Soruşturma Görevlerine Yönelik Bir Olgu Bilim Araştırması, *Milli Eğitim*, Sayı 197, 5-22.
- LEEDY, P. D., and ORMROD, J. E. (2005). *Practical Research: Planning and Design* (8th ed.). Prentice Hall, Upper Saddle River, NJ.
- MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (1973). Milli Eğitim Temel Kanunu. 1739 Sayılı Kanun. *Resmi Gazete*, 14574, 14 Haziran 1973.
- MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (2006). *İnceleme Soruşturma ve Ön İnceleme Rehberi*. Ankara: Teftiş Kurulu Başkanlığı Yayınları.
- MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (2010) Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (2010). 5984 Sayılı Kanun. *Resmi Gazete*, 27610, 13 Haziran 2010.
- MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (2011). Eğitim Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği. *Resmi Gazete*, 27974, 24 Haziran 2011.

Soruşturma Grubunda Görev Yapan İl Eğitim Denetmenlerinin Süreç İçinde Karşılaştıkları Sorunlar

- MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (2011). Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname. 652 Sayılı Kararname. *Resmi Gazete*, 28054, 14 Eylül 2011.
- MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (2014). Millî Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. 6528 Sayılı Kararname. *Resmi Gazete*, 8941, 14 Mart 2014.
- OĞUZ, E., YILMAZ, K. ve TAŞDAN, M. (2007). İlköğretim Denetmenlerinin ve İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Denetim İnançları, *Sosyal Bilimler Dergisi*, S: 17, ss. 39-52.
- ÖZMEN, F. ve ŞAHİN, Ş. (2010) İlköğretim Müfettişlerinin Soruşturma Görevini Yerine Getirirken Karşılaştığı Sorunlar, *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, S: 1, 92-109.
- SERGIOVANNI,T.J. and STARRATT,R.J. (2007) Supervision: A.Redefination.Eight Edition.McGraw Hill Companies, Inc.
- SERT, G., KURTOĞLU, M., AKINCI, A.ve SEFEROĞLU, S. (2012). Öğretmenlerin Teknoloji Kullanma Durumlarını İnceleyen Araştırmalara Bir Bakış: Bir İçerik Analiz Çalışması, *Akademik Bilişim 1-3 Şubat / Uşak Üniversitesi, UŞAK*
- ŞAHİN, S. ÇEK, F.ve ZEYTİN, N. (2011). Eğitim Müfettişlerinin Mesleki Memnuniyet ve Memnuniyetsizlikleri, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, C: 17, S:2, ss. 221-246.
- TAYMAZ, H. (1995). Teftişte Karşılaşılan Sorunlar ve Öneriler, *Eğitim Yönetimi*, C:1, S: 1, ss. 109-112.
- TAYMAZ, H. (1997). *Eğitim Sisteminde Teftiş: Kavramlar, İlkeler, Yöntemler*. TAKAV Tapu Kadastro Vakfı Matbaası, Ankara.
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (1982). *Resmi Gazete*, 17863, 9 Kasım 1982.
- YALÇINKAYA, M., SELÇUK, G. ve USLU, A. (2012) Eğitim Müfettişlerinin Mesleki Yeterlik Düzeylerine Göre Hizmetiçi Eğitim İhtiyaçlarının İncelenmesi. *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, bahar sayısı 10(1):288-311.
- YILDIRIM, A. ve ŞİMŞEK, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (8. Baskı)*. Seçkin Yayıncılık, Ankara.

